

Behoort bij punt 2 van de agenda van de
234ste vergadering van het bestuur
d.d. 22 mei 2008

Verlag

van de 233ste openbare vergadering van het bestuur van het Productschap Margarine,
Vetten en Oliën, gehouden op woensdag 23 januari 2008 bij Sociëteit de Witte te Den Haag.

Aanwezig:

Ondernemersleden

Werknemersleden

Oliefabrikage, olieraffinage, spijsolie- en hardingsindustrie

H. Kant

R.J. Gijsen

J. van Driel

Margarine-industrie

R. Prince

Industrie van dierlijke vetten

M.A.D.M. Beerendonk

A. Tilroe

G. Borgesius

Veevoeder-industrie

H.W.C.M. Flipsen

Chemische Industrie

M. Osseweijer

Groothandel en tussenpersonen

H. Ensing

Detailhandel

M.J.B. Jansen

C.J. Bartelson

Ministerie van LNV

-

Ministerie van VWS

-

Sociaal-Economische Raad

-

Productschap MVO

Drs. W. Oosterhuis, voorzitter

Ir. F.A.G.M. Claassen, secretaris

T.C.M. Vrancken

Afwezig met kennisgeving: de heer Mijnders (LNV), mw. Westendorp en mw. Van der Velden (SER).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder de heer Ensing, die deze vergadering voor het eerst bijwoont. De heer Ensing is benoemd door de NOFOTA als opvolger van de heer Haagsma.

2. Verslag van de 233ste vergadering van 29 november 2007

De voorzitter geeft aan dat op bladzijde 2 bij punt 1. Opening een deel van de zin is weggefallen. De volledige tekst moet zijn: "De heer De Winter laat weten dat in verband met verplichtingen elders hij de vergadering eerder zal verlaten. De voorzitter geeft aan dat gelet op een aantal formele besluiten eventueel een aantal agendapunten eerder zullen worden behandeld." Verder zijn er geen op- of aanmerkingen op het verslag.

3. Mededelingen en ingekomen stukken

De voorzitter meldt dat hij de afgelopen week op de Grüne Woche in Berlijn het MVO-rapport "Market Analysis Oils and Fats for Fuel" heeft aangeboden aan minister van LNV Gerda Verburg. Voor de bestuursleden is het rapport en de bijbehorende CD-rom als ingekomen stuk meegezonden met de agenda.

De minister gaf in haar reactie aan dat MVO een waardevol rapport heeft uitgebracht. Zij wees daarbij op het belang dat de MVO-sector hecht aan een duurzame productie van de mainstream van de grondstoffen voor de MVO-sector en aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Spreker vond het jammer dat zij niet nader inging op de economische aspecten van de studie.

4. Samenstelling bestuur en benoeming leden van het dagelijks bestuur en plaatsvervangende voorzitters voor de zittingsperiode 2008-2009

Er is een nieuwe zittingsperiode van het bestuur aangebroken die loopt van 1 januari 2008 tot en met 31 december 2009. Voor de nieuwe zittingsperiode zijn er, evenals de vorige, geen benoemingen van de zijde van de FNV ontvangen. De voorzitter betreurt dit. FNV blijft als organisatie deelnemen in het productschap maar zij hebben te kennen gegeven op dit moment geen kandidaten beschikbaar te hebben voor een bestuurszetel. Spreker wil hierover opnieuw een gesprek aangaan met FNV.

Ten aanzien van de benoeming van het dagelijks bestuur geeft de voorzitter aan dat hij de lijn van de afgelopen jaren zou willen continueren. De samenstelling van het dagelijks bestuur vormde in de vorige zittingsperiode een goede afspiegeling van de sector. Daarom stelt hij, als onafhankelijk voorzitter, voor het dagelijks bestuur te herbenoemen waarbij de heer Ensing als opvolger van de heer Haagsma eveneens deel uitmaakt van het dagelijks bestuur. Het bestuur kan zich hierin vinden en benoemt de heren Gijsen, MacNack, Prince en Ensing tot lid van het dagelijks bestuur.

Ook ten aanzien van het laatste onderdeel van dit agendapunt, de plaatsvervangende voorzitters, stelt de voorzitter eveneens voor de huidige plaatsvervangers – de heren Macnack en Gijsen - te herbenoemen. In dat verband vraagt spreker de heer Gijsen of hij dan in 2008 als fungerend plaatsvervanger wil optreden. De heer Gijsen antwoordt bevestigend. Het bestuur benoemt de heren Gijsen en MacNack als plaatsvervangend voorzitter. De heer Gijsen is fungerend plaatsvervanger in 2008, de heer Macnack zal dat in 2009 zijn.

5. Implementatie Code Goed Bestuur

De secretaris geeft een toelichting op de drie punten die voorliggen.

Introductie voor MVO-bestuurders

Het productschap MVO heeft bij de invulling van principe II van de Code Goed Bestuur (bestuurders richten zich op het gemeenschappelijk belang van de aangesloten MVO-bedrijven en op het algemeen belang) aangegeven nieuwe en bestaande bestuursleden een introductie aan te bieden waarbij ondermeer de inhoud van de code wordt doorgenomen, zodat ieder bestuurslid voldoende kennis draagt van de verantwoordelijkheden die uit de code voortvloeien.

De cursus heeft naar verwachting de omvang van minimaal een middag eventueel inclusief avond. Aan de orde komt o.a. het wettelijk kader van de PBO, de code, het toezicht van de SER, de jaarrekening, begroting en jaarplan en de verordeningen van het MVO.

Naast deze feitelijke punten zal ook aandacht besteed worden aan de interne werkwijze en transparantie, de politieke discussie, de democratisering van het stelsel en de PBO als vorm van openbaar bestuur. De secretaris geeft aan dat iedereen hiervoor een uitnodiging zal ontvangen.

Communicatieplan Code Goed Bestuur

De secretaris geeft aan op welke wijze het MVO-secretariaat én de (bestuurders namens) dragende organisaties concreet invulling willen geven aan de transparantie en de verantwoordingseisen zoals in de code is vastgelegd.

MVO heeft altijd al een goede samenwerking met branche-organisaties en achterban nagestreefd. De gehele communicatie was afgestemd op dat doel en er zitten wat de secretaris betreft relatief weinig nieuwe elementen in het communicatieplan, anders dan dat alles nog eens goed en overzichtelijk is opgeschreven.

Een nieuw element is dat het bestuursoverzicht op de MVO-website is uitgebreid met een contactformulier voor de bestuursleden en hun plaatsvervangers. Bij alle bestuursleden is het emailadres vermeld met de mogelijkheid om direct een email te maken en te versturen. Op deze wijze wordt de drempel om eventueel zaken bij het betreffende bestuurslid aan te kaarten of vragen te stellen zo laag mogelijk gehouden. Ook is binnen het MVO-secretariaat afgesproken bij de diverse communicatiemiddelen (website, nieuwsbrieven, mailings) altijd een contactpersoon te vermelden. Bedrijven – al of niet georganiseerd – zullen ook regelmatig en expliciet worden gewezen op de mogelijkheid om deel te nemen aan projectgroepvergaderingen en op de mogelijkheid van agendering. Het bestuur keurt het communicatieplan Code Goed bestuur goed.

Klachtenbehandeling

Met betrekking tot de klachtenbehandeling dient het bestuur één van zijn leden te benoemen tot klachtenadviseur. De klachtenadviseur zal daarbij worden ondersteund door een klachtencoördinator. Dit kan een medewerker van het productschap zijn.

De voorzitter geeft aan dat er in de afgelopen vier jaar geen klachten zijn geweest. Zo er in de praktijk al klachten zullen ontstaan dan houdt spreker er rekening mee dat de kans groot is dat deze van een van de bedrijfsgenoten afkomstig zal zijn. Spreker vindt het daarom verstandig geen vertegenwoordiger van een van de ondernemersorganisaties als klachtenadviseur aan te wijzen. In dat opzicht zou de objectiviteit goed gewaarborgd zijn bij bijvoorbeeld de heer Gijsen. Desgevraagd door de voorzitter geeft de heer Gijsen aan bereid te zijn deze taak op zich te nemen. Verder stelt de voorzitter voor de heer Vrancken aan te wijzen als klachtencoördinator. De heer Vrancken is hiermee akkoord. Het bestuur benoemt de heer Gijsen als klachtenadviseur en de heer Vrancken als klachtencoördinator.

De klachtenbehandeling is vastgelegd in een verordening. Het bestuur keurt de Verordening MVO Klachtenregeling 2008 goed.

6. Concept Jaarverslag 2007

De voorzitter meldt dat de financiële gegevens in het voorliggende concept voorlopig zijn. Het is de bedoeling dat het bestuur de gegevens van de jaarrekening 2007 in de komende bestuursvergadering van 22 mei a.s. definitief vastgesteld.

Spreker vraagt of de leden zich kunnen vinden in de lijn en de inhoud van het jaarverslag. Eventueel kunnen redactionele opmerkingen ook nog later aan het secretariaat worden doorgegeven.

De heer Jansen wijst erop dat het CBL in ander verband heeft uitgesproken belangenbehartiging niet direct een taak van de productschappen te vinden. Hoewel hij geen negatieve ervaringen met MVO heeft vraagt hij terughoudend hiermee in het jaarverslag om te gaan. Spreker geeft daarbij aan dat deze opmerking niet hoeft te leiden tot aanpassing van tekst.

In antwoord hierop laat de voorzitter weten dat MVO dit punt per onderwerp bekijkt en dat MVO zich op dit punt in belangrijke mate ook laat leiden door de dragende organisaties zelf. Indien een branche-organisatie op een specifiek onderwerp aangeeft geen rol voor MVO te zien dan

zal MVO dat accepteren en in dat geval hooguit een ondersteunende rol willen spelen. Het bestuur heeft verder geen opmerkingen en gaat akkoord met de inhoud van het Jaarverslag 2007.

7. Jaarresultaat en Plan van aanpak Task Force Verantwoorde Vetzoursamenstelling

De secretaris meldt dat de rapportages van de Task Force later nog uitgebreid aan de orde komen in de presentaties tijdens de nieuwjaarsreceptie na afloop van deze vergadering. Zoals ook uit het meegezonden persbericht blijkt, melden de verschillende rapportages van de aangesloten organisaties een belangrijke vooruitgang in het verlagen van verzadigde vetten. De vetzoursamenstelling van levensmiddelen is het afgelopen jaar dan ook aantoonbaar verbeterd.

De secretaris is blij met de recente toetreding van twee brancheorganisaties uit de bakkerssector (NEBAFA en NBOV) tot de Task Force. Deze verbreding van het draagvlak en de nieuwe plannen geven een extra impuls aan het verder verbeteren van de vetzoursamenstelling van de voeding.

Een ander nieuw element noemt spreker de MVO Code of Practice van de Nederlandse frituurvetfabrikanten. De Nederlandse frituurvetfabrikanten hebben zich – middels een Code of Practice – gecommitteerd aan het terugbrengen van de hoeveelheid transvetzuren in vaste frituurvetten. In dat kader heeft MVO de Nederlandse overheid gevraagd de mogelijkheden te onderzoeken om vaste frituurvetten met een hoog transvetzuurgehalte binnen geheel Europa te verbieden.

De voorzitter onderstreept dat de sector op deze wijze niet alleen een significante bijdrage levert aan de verbetering van de volksgezondheid maar dat dit ook goed is voor het imago van de sector en de maatschappelijke betrokkenheid die hier vanaf straalt. Het bestuur is het daar mee eens en neemt de rapportages voor kennisgeving aan.

8. Genetisch gemodificeerde gewassen

De voorzitter onderstreept het grote belang van dit onderwerp dat naar zijn mening in Nederland en Europa beleidsmatig nog weinig aandacht heeft gekregen. Spreker geeft aan dat de internationale handel in grote problemen kan komen indien de ontwikkelingen zich zullen voltrekken zoals nu gevreesd.

Tot heden hadden modificaties veelal betrekking op de teelt van de gewassen (onkruidbestrijding en oogstzekerheid), maar de nieuwe varianten die er nu zitten aan te komen geven ook specifiek voordeel aan de volgende schakels (afnemers van landbouwgewassen tot en met de consument toe). Dit betekent dat dit onderwerp in de politieke discussie nadrukkelijker in een ander daglicht komt te staan.

De secretaris vult aan dat het aandeel GMO-soja in Noord- en Zuid-Amerika nog steeds sterk groeit. Het kopen van non-GMO-soja wordt steeds moeilijker en het was dan ook niet moeilijk om te voorspellen dat de premie voor non-GMO-soja steeg. De geschetste ontwikkelingen zijn niet meer te stoppen en dit zal een groot probleem voor Europa worden indien men besluit de 0-toleranties voor nog niet door de EU toegelaten rassen bij import te handhaven. In dat geval zal Europa worden geconfronteerd met een schaarste aan grondstoffen. Dit geldt niet alleen

voor de MVO-industrie maar voor de voedingsmiddelen- en veevoederindustrie in de breedte. Dit kan economisch zeer nadelig worden, en negatief voor de werkgelegenheid in deze en aanverwante sectoren zijn. Gelukkig worden steeds meer sectoren en organisaties zich bewust van dit potentiële gevaar.

Men moet zich realiseren dat zolang er geen drempelwaarden mogelijk zijn dit ook directe gevolgen heeft voor de import van non-GMO-producten omdat het bijna niet meer mogelijk is producten te importeren die voldoen aan de eisen. Dit betekent dat ook de conventionele import met dit beleid onmogelijk wordt gemaakt. De notitie is dan ook bedoeld om het probleem breed en duidelijk op de agenda te zetten.

De secretaris geeft aan dat MVO de Projectgroep Biotechnologie Productschappen weer in beweging zal zetten. Daarna kunnen we in breder gezelschap het gezamenlijk standpunt van de productschappen inbrengen en kan worden gekeken naar een zo breed mogelijke steun. De heer Gijzen is het met deze getrapte wijze van krachten bundelen eens maar vindt het jammer dat de notitie volledig uitgaat van de economische aspecten en dat de duurzaamheidsaspecten niet aan de orde komen. De voorzitter geeft aan dit aspect zeker te zullen meenemen.

De heer Van Driel informeert op welke wijze er in Europees verband wordt samengewerkt. De notitie is grotendeels op soja gericht maar in feite geldt eenzelfde situatie voor rapzaad en ook andere producten. De heer Flipsen vult aan dat voor de veevoedersector mais ook een belangrijk discussiepunt is. Naar zijn mening is er dan ook een zeer brede steun bij de verschillende productschappen en sectoren om achter dit thema te staan.

De secretaris geeft aan dat de Nederlandse overheid in reactie op een gezamenlijke brief van diverse organisaties waaraan MVO eerder heeft meegewerkt heeft bevestigd achter de standpunten van de Nederlandse industrie te staan. In Europees verband hebben meerdere organisaties, waaronder FEDIOL, FEFAC en COCERAL dit probleem aangekaart en aan de bel getrokken. Landbouwcommissaris Fischer Boel onderkent het probleem eveneens maar heeft tot nu toe de politiek niet in beweging gekregen. Kortom er moet in Europa nog veel gebeuren. Het bestuur is het met de aangegeven strategie eens.

9. MVO-betrokkenheid bij Publiek-Privaat Partnerschap olieozaden Ethiopië

In 2007 heeft MVO meegewerkt aan een marktonderzoek van de Nederlandse overheid naar kansen voor de Nederlandse industrie in de olieozadensector in Ethiopië. Er bleken diverse MVO-bedrijven geïnteresseerd in deze markt.

Naar aanleiding van het onderzoek en de interesse van het bedrijfsleven heeft de Nederlandse overheid (Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking) een publiek-privaat partnerschap voor de olieozadensector in Ethiopië opgericht en MVO gevraagd hierin een adviserende rol te spelen. Het partnerschap zal diverse projecten en programma's gaan ondersteunen ter versterking van de supply chain. In 2008 is € 400.000,- gereserveerd voor projecten in het partnerschap; indien succesvol kan dit oplopen tot € 700.000,- in 2009, 2010 en 2011.

Om te zorgen dat activiteiten die worden uitgevoerd onder het partnerschap nauw aansluiten bij de behoefte van het nationale en eventueel internationale bedrijfsleven, is MVO gevraagd deel

te nemen aan het Partnerschap Comité. Het Partnerschap Comité bepaalt de strategische keuzes van het partnerschap en besluit over de uit te voeren projecten.

Met de Nederlandse overheid is afgesproken dat MVO alleen een aantal specifieke kosten voor zijn bijdrage aan het publiek-private partnerschap zal betalen tot een maximum van ongeveer € 10.000 op jaarbasis. De financiële bijdrage is dus, aldus de secretaris, relatief beperkt. Hiertegenover staat dat MVO kan sturen op projecten waaraan de MVO-sector daadwerkelijk iets heeft. Bovendien is het ook niet onbelangrijk dat er bij de Nederlandse overheid een zekere goodwill valt te behalen. Tegelijkertijd erkent spreker dat de Ethiopische markt niet een van de hoogste prioriteiten is voor de MVO-bedrijven.

Het bestuur onderkent de voordelen van een MVO-betrokkenheid en gaat akkoord met de deelname aan het partnerschap en de daaraan verbonden financiële bijdrage.

10. Actuele items

De secretaris geeft aan dat MVO geen compleet overzicht meer maakt van alle aandachtspunten zoals dat in het verleden is gedaan maar zich voortaan zal beperken tot de belangrijkste items die op dat moment spelen. Deze zullen dan ook de volle aandacht krijgen.

Kwaliteit en voedselveiligheid

De secretaris meldt dat MVO zich in de afgelopen periode sterk heeft ingezet om het invoeren van minimumvoorwaarden voor monitoring binnen het GMP⁺ -systeem te voorkomen. Tevens zijn inspanningen geleverd om de in 2007 ingevoerde verplichte productanalyses door Certificerende Instellingen (CI's) binnen het GMP⁺ -systeem ongedaan te maken. E.e.a. is gedaan in nauwe samenspraak met het betrokken MVO-bedrijfsleven via de technische MVO-werkgroep Feed/GMP⁺, die in het najaar van 2007 is opgericht. Betreffende werkgroep is in het leven geroepen om de belangen van de MVO-bedrijven optimaal te kunnen behartigen in het Centraal College voor Diervoeder Deskundigen (CCvDD).

De secretaris geeft aan dat deze werkwijze goed heeft gefunctioneerd en ook al concrete resultaten heeft opgeleverd. De heer Beerendonck informeert op welke wijze terugkoppeling met het bedrijfsleven geschiedt en of alle bedrijven die hier belangen hebben ook zijn uitgenodigd. De secretaris antwoordt hierop bevestigend. Er is een uitnodiging rondgestuurd naar de MVO-achterban over de vorming van deze werkgroep. Terugkoppeling vindt direct plaats naar alle werkgroepleden. Daarnaast worden overige ondernemingen en betrokkenen geïnformeerd middels de MVO Newsletter Quality and Safety die ongeveer eenmaal per maand uitkomt.

Duurzame soja

De notitie geeft, aldus de secretaris, een overzicht van de stand van zaken ten aanzien van de MVO-activiteiten in het kader van de verduurzaming van de sojaproductie.

De MVO-inzet

De MVO-lijn is dat een internationale aanpak gericht op de mainstream het meest effectief is om de duurzame productie van soja te realiseren die dan ook werkelijk iets voorstelt. MVO is

initiatiefnemer van de Nederlandse Task Force Duurzame Soja (TF). Samen met Nevedi voert MVO het secretariaat. De TF is het platform voor overleg en afstemming met de Nederlandse bedrijven. In 2007 zijn Plukon en Ahold toegetreden. Er nemen momenteel 16 bedrijven/organisaties nemen deel aan de TF.

De TF voert regelmatig overleg met maatschappelijke organisaties (o.a. Solidaridad, BothEnds, IUCN, WNF), producenten-organisaties en de Nederlandse overheid (EZ, LNV, DGIS, VROM). In de afgelopen periode heeft de TF communicatiematerialen ontwikkeld voor leden van de TF zoals een factsheet, Q&A, een eigen TF-website (www.taskforceduurzamesoja.nl) en een standaardpresentatie.

MVO heeft in de tweede helft van 2007 de ministers van LNV, EZ, VROM en OS en de Tweede Kamerfracties middels factsheets en een persoonlijk overleg geïnformeerd over de activiteiten van de Nederlandse industrie om te komen tot verduurzaming van de sojateelt.

RTRS

Het afgelopen half jaar heeft de Round Table on Responsible Soy (RTRS) een begin gemaakt met de ontwikkeling van Criteria voor Verantwoorde Soja. Afgelopen zomer is de Criteria Werkgroep (CW) gevormd met vertegenwoordigers van boeren, maatschappelijke organisaties, handel en industrie. MVO heeft samen met Fediol een gedeelde plek in deze groep gekregen. Afstemming van de MVO/Fediol-input in de Criteria Werkgroep gebeurt in nauwe samenspraak met de MVO-bedrijven, maar ook met de Nederlandse bedrijven binnen de TF, binnen de Fediol ad-hoc Group Sustainability en met de Europese diervoederindustrie (Fefac).

Tijdens de eerste bijeenkomst van de RTRS Criteria Werkgroep in oktober 2007 was duidelijk dat de partijen een gevoel van urgentie deelden, maar dat ideeën over criteria nog behoorlijk uiteenlopen. Om het criteriaproces snel verder te brengen, is besloten om de CW op 11-14 februari a.s. weer bij elkaar te brengen. Dan zullen zowel de criteria als de ontwikkeling van een certificatiesysteem op de agenda staan. Het voorstel voor de RTRS- criteria en het certificatiesysteem moet eind 2008 zijn afgerond waarna de RTRS-leden begin 2009 hierover kunnen stemmen.

MVO voert via diverse kanalen formeel en informeel overleg om dit daadwerkelijk te bereiken. De eerstvolgende RTRS Roundtable Conference en General Assembly zal van 23-25 april a.s. plaatsvinden in Buenos Aires, Argentinië. Ook deze bijeenkomst zal gebruikt worden om de criteria verder vorm te geven en draagvlak voor de RTRS (specifiek in Argentinië) te vergroten. Het draagvlak voor de RTRS groeit gestaag. Momenteel heeft de RTRS 67 leden.

Nederlandse overheid

Zoals eerder aangegeven heeft MVO namens de TF diverse ministers en de Tweede Kamerfracties geïnformeerd. Bij de aanwezige fracties (CDA, VVD, PVDA, SP, D66) was waardering voor de inzet van de industrie. Minister Verburg heeft eerder aangegeven de RTRS-lijn volledig te ondersteunen. Uit het laatste verslag van het Algemeen Overleg over soja blijkt dat de minister de lijn van ondersteuning van de RTRS nog steeds volledig ondersteunt.

De heer Jansen informeert naar de opstelling van de NGO's die hierbij zijn betrokken. De secretaris antwoordt hierop dat NGO's en bedrijfsleven op dezelfde lijn zitten en daarom treden

zij ook eensgezind naar buiten op. Dit is niet vreemd want ook de NGO's hebben er alle belang bij dat het proces en het draagvlak wordt verbreed.

Er is dus brede steun voor de RTRS vanuit het bedrijfsleven en de NGO's en er is grote eensgezindheid over de aanpak. Daarbij maakt de secretaris een uitzondering voor Greenpeace want deze organisatie wil geen maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen voor een dergelijk proces.

De heer Jansen geeft aan daarom voorstander te zijn voor een pro-actievere werkwijze indien Greenpeace bijvoorbeeld met onjuiste beweringen en statements de publiciteit zoekt.

De secretaris vindt dit minder noodzakelijk. MVO en de andere belangrijke partijen zijn het met elkaar eens en daarom lijkt het hem niet verstandig om op elke uitlating van Greenpeace te reageren. Daarbij komt dat Greenpeace met name de laatste maanden gepoogd heeft ministeries en consumenten te bewerken en de druk minder op de industrie heeft gelegd.

De heer Jansen heeft dit ook geconstateerd. In het verlengde van de consument zal ook de druk op de retail voorlopig aanblijven of zelfs toenemen.

De heer Flipsen geeft aan dat Nederlandse Task Force Duurzame Soja (TF), waarvan MVO en NEVEDI samen het secretariaat voeren, begin van dit jaar de taakstelling nog eens goed heeft omschreven en het plan van aanpak inclusief de daarbij behorende begroting daarop opnieuw heeft afgestemd. Het is juist nu zaak om te laten wat de Round Table precies doet en er alles aan te doen om de vaart in te houden.

Naar aanleiding van deze discussie stelt de heer Gijsen het op prijs om agendalid van de TF te worden.

De voorzitter concludeert dat zolang er nog geen duurzaam gecertificeerde soja op de markt is deze discussie zal voortduren. Ook bij de NGO's zal het besef er moeten zijn dat dit langdurige processen zijn. Van tijd tot tijd kunnen er successen worden behaald zoals onlangs met de afspraken voor duurzaam gecertificeerde palmolie.

Daarbij komt, aldus de voorzitter, dat het soms moeilijk te beseffen is welke omvang deze problematiek heeft als je kijkt naar bijvoorbeeld het bestaan van rechten van mensen in gebieden als de Amazone. Zo blijken er zo'n 21 miljoen mensen in het oerwoud van Brazilië en de aangrenzende landen te wonen en te werken.

11. Vergaderschema bestuur en dagelijks bestuur

Het vergaderschema is in de vorige vergadering besproken en naar aanleiding hiervan zijn enkele aanpassingen gedaan. De vergaderingen van het bestuur zijn verschoven naar de ochtend en worden gecombineerd met een broodlunch. De voorzitter merkt op dat het bestuur bij vorige vergaderingen bij lange na niet compleet was. Hiervoor waren soms wel verklaarbare redenen maar noemt dit toch een punt van zorg.

Daarom verzoekt de voorzitter deze nieuwe vergaderdata goed in de agenda's te (laten) zetten en bij verhindering zo spoedig mogelijk het secretariaat alsmede de plaatsvervanger hierover te informeren.

12. Rondvraag en sluiting

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. De volgende vergadering zal worden gehouden op donderdag 22 mei om 10.30 uur bij het productschap. De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun deelname en inbreng en sluit de vergadering.

-0-0-0-0-0-

Rijswijk, 15 mei 2008